

Zprávy americké.

Z Washingtonu.

President Roosevelt dočasně suspendoval z úřadu hlavního státního tiskáře Charlesa A. Stillingera a místo něho ustanovil W. S. Rossitera, hlavního klerka cenzurové úřadovny. Tento do té doby bude řídit vládní tiskárnu, dokud výbor kongresu nevyšetří nepořádky, jež panovaly ve vládní tiskárně. — Ministr námořnictví začal výbor pro námořní záležitosti o povolení \$73,770,000 na stavbu nových a opravu starých lodí. Právě se, že výbor pro námořní záležitosti rozpočet tento sníží na čtyřicet milionů dolarů. Ministr námořnictví žádá, aby zbudovány byly čtyři nové bitevní lodě, čtyři křižáky, deset ničitelů lodí, 4 podmorské lodě, 1 loď na náboje, jedna loď přizpůsobená na opravu válečných lodí, dva křižáky na kladení min a čtyři lodě uhelné. — Návrh senátora Cilloma ohledně podání se na světové výstavě v Japonsku, jež odvíjí se bude v roce 1912, výbor zahraničních záležitostí velmi příznivě odporučil kongresu. — Asi 30 zástupců spolku velkoobchodníků bylo u presidenta návštěvou a žádali jej, aby zaslal kongresu zvláštní poselství ohledně revize celního tarifu a dále aby odporučil jmenování celního výboru. — Zpráva amerického konsula v Praze, p. J. I. Brittaina podává přehled vývozu z Čech do Soustátí za minulý úřední rok, skončivší 30. června 1907, kterýž vývoz obnášel \$2,812,712. Vývoz ten jest o \$811,744 větší, nežli rok předcházející, a sice dle jednotlivých vývozních předmětů: knihy o \$34, 121, lučebniny o \$36,609, pivo, hlavně pilsenské o \$116,189, skleněné věci o \$78,091, rukavičky o \$191,490, hlavně dlouhé dámské rukavičky, po nichž bylo loni v Americe velká poptávka. Předcházejícího roku nevyvezlo se jeleťového semene, ale tento rok se ho vyvezlo za \$129,810 z červeného jeleče. Také rozmožnil se vývoz lidských vlasů o \$21,548, lahviček s násadami o \$21,010, a vlny o \$20,352. Čmele a vlněných látek se vyvezlo o něco méně. Konsul dodává, že v minulém roce obchodní poměry v Čechách se značně zlepšily. Ve mnoha případech požádali dělníci za zvýšenou mzdu, a obdrželi ji. Cena živobytí silně stoupá, jak se to děje téměř ve všech evropských zemích.

Veliká sněhová vánice na západě.

Velké sněhové bouře zúfily v minulých dnech na západě, zejména ve státu Michigan. V rozličných místech tohoto státu v minulém týdnu zaváty byly vlaky sněhem a doprava byla vážně ohrožena. Celý stát Michigan ocitl se v drápech tuhé a kruté zimy, která obyvatelstvem není zrovna vítána. Předpovídá se, že bude-li trvati tato krutá zima déle, vypukne mezi obyvatelstvem hlad. Mnohá městečka ocitla se bez lezečnického spojení a to je v laždém ohledu vždy povážlivé. Mimo to časem zúfily vichřice, jež zejména pro farmáře je velmi nebezpečným. Sněhových vánicemi téměř trpí také dřevorubci, pracující v lesích, neboť práce jejich je tím značně znesnadňována. O skodách, jež tyto vánice způsobily, dohází zprávy ze všech míst ve státě. Rovněž telegrafické spojení na mnohých místech bylo přerušeno.

Alice Thawová dostala rozvod.

Alice Thawová, pittsburská milionářka a sestra pro vraždu architekta Whiteho nedávno souzeného Thawa, dosáhla dne 5. února v Londýně potvrzení rozvodu. Její dne 27. dubna 1903 v Pittsburgu uzavřený sňatek s knížetem z Yarmouth, vyhlášen byl za neplatný. Vyslechnutí její tří svědků vzalo pouze 30 minut času. Její manžel k soudu se nedostavil. Alice Thawová, která využívala třetinu svého majetku, aby opět obdržela

své bývalé svobody, musí se nyní zřeknouti knížecího titulu. Ovšem, nyní je jí dovoleno znovu vstoupiti do stavu manželského. Panuje náhled, že ani jeden z rozvedených manželů nemusí si nařikati. Právě se, že žalobkyně dokázala, že kníže dříve než oženil se s ní, vzal si za ženu herečku, kterou později od sebe vypudil. Výpovědi svědků v této záležitosti byly takového rázu, že o veřejném projednávání tohoto případu nemohlo být ani řeči.

Prohibice vítězí.

Stát Ohio, ne-li úplně, tož aspoň z větší části, stane se prohibičním a hostinští do budoucnosti nemají žádných skvělých vyhlídek. Jestliže dříve než zakončí se nynější zasedání státní zákonodárny, zákon ohledně této věci bude vynesen. Byla totiž přijata v zákonodárné Roseova předloha, dle níž 30 procent občanů jednotlivých okresů může žádati za zvláštní volby, kterými rozhodne se, má-li dotčený okres býti prohibičním aneb nikoliv. Mimo okresy Hamilton, Cuyahoga, Lucas, Franklin a Montgomery, v kterých nachází se největší města, ostatní jistě přijmou prohibiči. Podobně i dům zástupců ve státu West Virginia přijal návrh, dle kterého dá se lidu odhlasovati zákaz prodeje a výroby opojných nápojů po celém státě. Přijetí tohoto návrhu uvítáno bylo v domě zástupců, jak zprávy udávají, velikým potleskem. Dle toho lze souditi, že prohibice všude vítězí.

Co bude s Thawem?

Dne 3. února odpoledne odjeli do Fishkill p. Evelyn Thawová, matka Harry K. Thawa p. William Thawová a právníci O'Reilly a Peabody, aby se uradili s Thawem o příštích krocích na jeho osvobození. Právník Littleton, který zachránil Thawa před elektrickou židli, přesvědčil přechodně, že bude nejlépe zanechatí prozatím všech náhlých kroků. Jerome totiž stojí na svém, že Thaw je šlechetný a obecně nebezpečný, a bude se vzpírati všem ryzě právním prostředkům. Proto právníci Thawovi se shodli na tom, že nebezpečnější bude podati důkaz o zdraví Thawové lékařů ústavu v Amherstu. K tomu je ovšem potřeba jisté doby, jelikož bez důkladného pozorování lékaři podobného vysvědčení Thawovi nevydadají. Háře bude překonati netrpělivost Thawovu a jeho nespokojenost s ústavem. Představoval si to zcela jinak. Myslí, že bude mít zvláštní pokoj, zvláštní "nóbl" stravu, i v Tombse se stravoval z bohémské restauraci Delmonicové a z té příležitosti vzal si s sebou \$6,000. Ale po příchodu do ústavu byl mu peníze odňaty a vráceny panu O'Reillymu, a Thaw musil spáti ve společné místnosti s 50 jinými "méně nebezpečnými" bláznů, po jedné strašné chrápe. Teprve shledají-li všechno odmítání Thawovo stále mu vyprávěl o svých milionech a 25 milionech mužů "za řekou", a a po druhé straně černocha, který strašně chrápe. Teprve shledají-li lékaři, že ostatní obyvatelé velké ložnice překážejí Thawovi ve spaní, bude dán do zvláštní cely, oddělené od hlavní síně. Ráno čekala Thawa společná strava ústavu, která je sice velmi zdravá a čistá, ale která nikterak nevyrovná se Delmonicové. Jak bude dále, rozhodne se teprve po ročním období. Znovu vynořily se pověsti o tom, že rodina Thawova provádě nyní zrušení sňatku Evelyny s Thawem. Zprávy ty jsou ovšem jen senační kachny. Především porota pouze vyřkla, že Thaw byl šlechetný a v době sňatku, dále však rodina si to rozmyslila znovu vyvolávati souzení v obecenstvu a dopustiti, aby se soud p. Evelyny znovu vrátila na jeviště. — Dle posledních zpráv dovoleno jest Thawovi spáti v oddělené soukromé ložnici, ale u stolu musil býti i ostatní. Sedí mezi Michaelem O'Donnellem, který při hře v karty získal na Bowery svého spolu-

hráče, a Rev. Chas. Baines z Waterloo, který zapálil svůj kostel a měl šílené řeči k shromáždění... Stravu zvláštní míti nesmí, pouze ovoce, konzervy a jiné pamlsky smějí mu býti dodávány. Návštěvy smí přijímati denně mezi 2. a 5. hod. a paní Evelynu bude její prý navštěvovati několikrát za týden.

Pražský "Máj" o zesnulém prof. Jeffremu Hrbkovi.

Pod nadsipem "Osifelá stolice českého jazyka na universitě státu Nebraska" přináší pražský "Máj" z pera spisovatele Františka Heritesa následující řádky: List náš přinesl nedávno zprávu o zřízení této důležitě posie české-americké, i jmenování zámožského krajana našeho Jeffrema D. Hrbka prvním profesorem čestným na universitě této v Lincoln. Přednášky o českém jazyku zahájeny tu byly počátkem roku školního i slibovali si Čechové američtí mnoho zdaru z nové národní (opravné!) vymoženosti, jež po mnohém úsilí šťastně se zdařila. Bohužel dochází nás dnes zpráva velice truchlivá. Prof. Jeffrem D. Hrbek skončil v krásném mládí dne 4. prosince m. r. i jsou naděje v něho kladené zničeny — mladý život zanikl, sotva že se mohl pracovati k metě, kde mohl své síly i schopnosti uplatnit pro dobro svého lidu. Prof. Hrbek byl vzácná povaha a mohl státi se v kulturním směru vůdce naší mladší generace českoamerické. Rodilý Američan z českých rodičů osvojil si v pravdě světové vzdělání, ale lnul celým úseklitým svým srdcem k staré vlasti svých otců, již horoucně miloval... Jak oblibeným byl, o tom svědčí velké úctavenství Čechů i Američanů o jeho pohřbu v České Magiinské škole v Cedar Rapids konaném. Jeffrem D. Hrbek zasluhuje plně, abychom věnovali jemu též zde v Čechách upřímnou vzpomínku!...

Úmrtí starého českého osadníka.

Clevelandská "Dennice Novověku" v posledním čísle sděluje: Od p. Boreckého jsme se dověděli, že v Burlingtonu u Racine ve Wisconsinu zemřel starý přítel náš p. Jan Kaueký, femela svého obyvnické, ve vysokém věku. Zesnulý byl v nejstarších osadníků — přijel sem tuším roku 1854 nebo 1856 a z nejstarších a nejprávnějších předplatitelů českých národních a svobodomyšlných časopisů. My jej poznali již roku 1869, když přijel do Racina předplatit si Slavii, a "Pokrok", jehož jednatelem byl p. J. Borecký. Dennice bral od 1. čísla a pravidelně ji předplácel a nikdy nířím redakci neobtěžoval a list netýral. Věděl, že redakce má na starosti více než jen a jeho záležitosti. Nadsněžil milovník českého vzdělání a české společnosti, rád se bavil a veselil mysl neupustila jej ani ve vysokém věku.

Při požáru, který dne 1. února ráno vypuknul ve stravním domě č. 1116 Wayndotte ul. Kansas City, Mo., přišlo o život pět osob.

Vrah Irwis A. Levis ve Westchester, Pa., který svou nevládní deernu Eyu Newlinovu usmrtil, a její mrtvolu ve dvoře zakopal, musí svůj zločin odpýkati na šibenici, neboť porota po krátké poradě uznala, že jest viněn vraždy 1. stupně. Dne 2. února byl vrah odsouzen k smrti.

Spolkový senátor Burkett z Nebraska podal v senátu předlohu, kterou se dovoluje zřizovati poštovních spojitelen. Předloha nařizuje zřízení speciální úřadovny s ředitelstvem v čele, jehož služné má obnáseti \$5000 ročně, a jedním asistentem se služným \$3000, a jinými podřízenými úředníky. Úrok má obnáseti dvě a půl procenta a od jedné osoby deponovaná částka nemá přesahovati obnos \$1000, avšak úrok platí se jen z \$500 a ne více. Generální poštovní úřad osaditelské banky, kde se mají peníze určité pro poštovní spojiteleny ukládati.

Zprávy zámožské.

RAKOUSKO-UHERSKO.

Uherský parlament odmítl dne 3. února návrh, aby královské rozhodnutí portugalské posláno byl soustranný telegram. Většina sněmovny na místě toho přijala následující prohlášení: "Náhledy uherského parlamentu o svobodě jsou takové, že sněmovna nemůže žádnou vzpomínku věnovati královi, který odstranil konstituenční vládu a nahradil ji diktaturou." Četná vypovídání rakousko-uherských příslušníků z Německa, jež jsou v poslední době na denním pořádku, vyvolala velkou neklidnost. Nedávno vystěva vídeňského německého vyslanec barona Tschirsekého v Berlíně a příchod rakousko-uherského vyslanec hraběte Szogyeny-Maricha do Vídně nacházely se ve spojení s touto záležitostí. Se strany soukromé ulehčený pokus, aby smlouva ohledně spolku mezi Rakousko-Uherskem a Německem anebo stávající obehodní smlouva učiněna byla pokladem ku zakročení, byl vládní odmítnut. Vláda totiž považuje odvolání se na stávající přátelství za prospěšnější, poněvadž způsobem takovým spíše dospěje ke cíli.

RUSKO.

Gen. Stoessel, jenž souzen byl pro vydání pevnosti Port Arthur, byl dne 5. února odsouzen k smrti. Závěrečné líčení konalo se v den rozsudku. Přelčení s tímto generálem, který ještě do nedávna dohlá nazýván byl hrdinou portarthurským, bylo velmi zajímavé a vyřly v něm na jeho různé podobnosti, které ukázaly různé duchy panoval mezi důstojníky carského vojska za války rusko-japonské. Generál Stoessel ukázal se při obráně Port Arthuru vůdce špatným a velmi zbabělým.

Zpráva o královraždě v Lisabonu vyvolala v Petrohradě ve všech třídách obyvatelstva hluboký dojem. Časopisy rozepisují se o aféře té velice obšírně. "Rus" v odvážlivém článku podává utajenou paralelu mezi poměry v Portugalsku a v Rusku a varuje vládu, že nebezpečí podobného případu stává i v Rusku. Politování hodná a strašlivá ta aféra v Portugalsku dle náhledu téhož časopisu zaviměna byla tím, že král nerozuměl svému lidu a diktatorskými metodami snažil se zadržeti nezodolnou snahu lidových mass po úctavenství v vládě. Tragédie udála se právě v okamžiku, kdy zdálo se, že předsedovi ministerstva Francovi podařilo se řadou násilných opatření zjednatí pokoj. "Novoje Vremja" sice přišla královraždou v Lisabonu narealistům, avšak uvádí ji zároveň ve spojení s diktaturou ministerského předsedy Franca. Tyž časopis prohlašuje, že vládní systémem, jenž nedovede chrániti život vladářův, nemá práva na existenci.

ITALIE.

V sobotu dne 1. února byla v neapolitánském Teatro San Carlo, jež je největším divadlem italským a jedním z největších divadel světa, premiéra hudebního dramatu Richarda Straussa "Salome". Břed premiérou došlo k nemulnému rozdělení. Duchovenstvo postavilo se zprvu proti opeře z toho důvodu, že přý je text její nemravný a jeho původce Oskar Wilde byl přý katolík. Vyřádko katolické ženy, aby se neúčastnily představení, a následkem toho správa divadla chtěla upustiti od představení. V posledním okamžiku však došla zpráva, že Vatikán odvolal svou klauzu, a premiéra byla pak tak obrovsky navštěvena, že divadlo bylo v pravém smyslu natřískáno.

NĚMECKO.

Vnitřní politická situace stala se velmi chomolostvou. Do popředí dostaly se dvě otázky, vykaužující neobyčejně potíže. Především je vážně ohrožena polská předloha, poskytlující vláde právo obmezeného vyvlastňování v pol-

ských krajích. Neofekávaně velká opozice zdvihla se v pruské panské sněmovně. Vede ji kardinál Dr. Jifi von Kopp, kníže biskup vratislavský. Stalo se pohybným, zda předloha, v poslanecké sněmovně velkou většinou přijatá, porazí i v hofejší sněmovně. O možnosti zamítnutí předlohy se již vážně hovoří. Vláda byla by tím uvedena v největší rozpaky, jelikož s dnešními prostředky nelze postupující popoštění Poznańska a Západního Pruska zdržeti. Druhým potíží jsou říšské finance. Blok vládní zdráhá se přijati novou bruselskou cukerní konvenci, nebude-li současně provedeno snížení cukerní daně, současně však nečiní nic pro odstranění říšských potíží. Nenajde-li se východiště, nastane krise v říšském finančníctví. Vláda není a to zlomiti odpor bloku proti cukerní konvenci bez oběti, která finanční problém jen ještě zvýší. Říšský sněm sice bez věcho povoluje nové a nové požadavky říšské, ale nedělá nic, odkud by se vzaly peníze na provedení toho, co bylo povoleno. Ve příčině zahraniční politiky poukazují časopisy na to, že poslední řeč bývalého francouzského ministra zahraničních záležitostí Delcassé je vstrahou, aby se na "smír" německo-francouzský nehledělo příliš ráčově. Zároveň s velkým uspokojením přijímá různé odmítnutí nájezdů na pruskou polskou politiku rakousko-uherským ministrem zahraničních věcí svobodným pánem von Aehrenthal.

PORTUGALSKO.

Policejním vyšetřováním se zjiřtlo, že královraždá byla pečlivě somnována. Vrahové sešli se v zadní síni jisté kavárny a projednali veškeré podrobnosti spiknutí, což bylo jim umožněno tím, že veškeré podrobnosti návratu králova byly známy. Každý z nich měl vykázáno určité místo a jednotlivé oběti určeny byly losem. Ti, jimž přikázáno bylo zavražděni královnu Amalie a prince Manuela, nemohli úkolu svému dostáti. Pohřeb královny, jenž určen byl na osmého února, byl odvíván za velkého úctavenství zástupců cizích vlád. — Stav královny Amalie, jak se proslýchá, je uspokojivý. Vévoda z Oporta, bratr zavražděného krále, ubytoval se prozatím v královské paláci. Americký vyslanec z Portugalsku, Chas. Page Bryan byl prvním diplomatem, jenž královské rodině vyslovil soustrast. Lisabon nabývá zvolna zase svého normálního vzezření. Veřejné budovy a palác jsou dosud střeženy vojskem.

Státní rada vydala dne 2. února proklamaci, v níž princ Manuel jakožto nástupce krále Karla, jenž usmreen byl současně s korunním princem Ludvíkem Filipem prohlášen je za krále Portugalska. Proklamace líří okolnosti královraždy a prohlašuje, že královna Amalie při útoku vrahů na královský vůz dala na jeho největší statečnost a že nebadje vlastního života hrdinně pokusila se o zachráněni svých synů. Infant Manuel téměř zákrakem unikl smrti v dešti kulí, jenž vyhrll se na královský vůz. Poranění, jež z počátku zdála se povážlivým, osvědčila jakožto poměrně lehká a tyž nacházl se nyní na cestě k uzdravení. Soudí se, že mladý princ při nastupování vlády má svoji těžkou úlohu velice ulehčenou tím, že všeobecně je znám pro svoje sympatické vystupování. Vedor poranění a hrozným současně prince zachoval úplně svoji chladnokrevnost. Poraněnou ruku nosí v obvazu a prohlašuje, že necítí žádných bolestí. Po prohlášení Manuela krátem předseda ministerstva Franca oznámil svoje rozhodnutí, že veliké revoluční hnutí patřící nepřijímajícím prostředky. Poněvadž nové volby do poslanecké sněmovny nebyly dosud provedeny, bude svolána jen panská sněmovna, aby uznala nového krále. Armáda a námořní vojsko již složily přísahu věrnosti knáli Manuelovi, který na druhé straně po-

tvrdil diktaturu Franca. V později vydané proklamaci zavázal se král Manuel II. ku křetření konstituce a k udržení integrity království. Proklamace ta zní: Hrozný zločin dotekl se mého synovského a bratrského srdce. Jsem přesvědčen, že lid můj ve všelém úctavenství pro zármutek můj je stejně rozhořčen a odsuzuje hrozný a neslýchaný ten čin. V souhlasu s ústavou převzal jsem řízení osudů národa a věnuji veškeré síly své blahu vlasti a získání lásky svých poddaných. Pod přísahou zavazuji se ku zachování katolického náboženství a integrity království, jakož i k křetření ústavy. Těší mne, že dosavadní ministři nadále řídí záležitosti země. Proklamace nese podpis Manuela II. a je vedle toho podepsána všemi ministry.

Mladý král Manuel II. pověřil admirála Ferreira do Amara sestavením koaličního ministerstva z konservativců a liberálů, jehož sestavení již bylo oznámeno. Admirál Amara jakožto předseda ministerstva převezme řízení nového kabinetu. Tím přestala diktatura dosavadního ministerského předsedy Franca. Tento prohlásil svůj souhlas s tímto krokem, poněvadž douhá, že způsobem tím uklidní se poněkud podrážděné veřejné mínění, poněvadž je zapotřebí jen přísloucné jiskry, aby celá země oetla se plamení revoluce. Soudí se však, že Franca nebude více vřdělím mužem za trůnem. Král Manuel zahájil dne 3. února schůzi nově jmenovaného ministerstva. Když objevil se před svými ministry, s hlubokou úklonou a hlasem chvějícím pravil k nim: "Já jsem bez všech zkušeností ve státnictví a v politice. Odevzdávám se úplně do vašich rukou, neboť vás potřebuji a spoléhám na vaše vlastenectví a na vaši moudrost." Nové ministerstvo je sestaveno z koaličních živlů, aby uspokojeny byly různé nepokojné politické skupiny. Ani jediný z bývalých ministrů Francaových nezůstal v úřadě. V hlavním městě panuje stále ještě největší rozdělení a úřady horlivě stopují různé nitky spiknutí, aby vypátraly vlastní vinníky. Jeden ze zatčených královrahuů jmenuje se Buica, jest vdovec, má jednu sedmiletou deernu a několikaměsíční nemluven. Druhý z útočníků, jenž byl usmreen, byl Španěl, jenž nedávno zatčen byl ve spojení s nalezením velkého skladu bomb, avšak později propuštěn na svobodu. Jeden ze zatčených spiklenců je Ital, jenž jakožto hudebník zaměstnán byl v lisabonském divadle. Tento vězeň nachází se ve stavu hysterického rozdělení a panují obavy, že pokusí se o sebevraždu. Zpráva, že v Oportu prohlášena byla republika, až dosud nemohla být potvrzena. Španělští obyvatelé Oporta požádali svoji vládu o odesání válečné lodí. Všeobecně převládá náhled, že za královraždou zodpovědným je diktator Franca, neboť on to byl, jenž protiusťavním jednáním popudil veřejné mínění proti monarchii.

Nové ministerstvo sestaveno je následovně: admirál Ferreira do Amara, předseda, nástupce Franca; José Mathias Nunes, ministr války; Teixeira De Sousa, ministr financí; José V. Alpoim, ministr spravedlnosti; seňor Francis Beirao, ministr vnitra; Weneeslao de Lima, ministr zahraničních záležitostí; José Azevedo, ministr veřejných prací; Antonio Cabral, ministr námořní. Sestavení nového ministerstva dáva tomuto liberálnímu a nonrehabolu tendenci. — V Lisabonu je teď prováděno hromadné zatýkání a osoby podezřelé. Jež jsou dosud na svobodě, nacházejí se pod policejní dohládkou. Všechny telegramy do síniny podléhají co nejpřísnější cenzuře.

V Ontario Powder Works vypuknul dne 5. února požár a když plameny pronikly až ke sklářině braku, tak následoval hrozný výbuch, kterým bylo dvanáct domů sbořeno.

V Ontario Powder Works vypuknul dne 5. února požár a když plameny pronikly až ke sklářině braku, tak následoval hrozný výbuch, kterým bylo dvanáct domů sbořeno.

V Ontario Powder Works vypuknul dne 5. února požár a když plameny pronikly až ke sklářině braku, tak následoval hrozný výbuch, kterým bylo dvanáct domů sbořeno.

V Ontario Powder Works vypuknul dne 5. února požár a když plameny pronikly až ke sklářině braku, tak následoval hrozný výbuch, kterým bylo dvanáct domů sbořeno.